

έδοιπόρους. Τότε ὁ Βολταῖρος κυριεύθεις ὑπὸ εὐλαβείας ἐνώπιον τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης φύσεως ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν, ἔγονυπέτησε, καὶ «Πιστεύω, ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ, πιστεύω.» Μετὰ ταῦτα περιγράψας ζωηρότατα τὴν εἰκόνα ἡτις διηγείρειν ἐν αὐτῷ τοσαύτην συγκίνησιν· «Θεε παντοδύναμε! ἐπεφώνησε πολλάκις, πιστεύω.» (Άρδος Βρούγχαμ).

Ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς ἀνεγειρομένης ἐν Ἀθήναις μεγάλης οἰκίας τοῦ κ. Σλήμαν ἐτέθη ἡ ἐπομένη ἐπιγραφή:

Θεμέλιος οὗτος λίθος οίκου Σοφίας Ἀθηναίας,
γυμναῖος Ἐρείκου Σχλιεμάννου, ὃς αὐτὸν ἐδείματο
φίλη κουριδῆι ἀλόχω, ἐπει τροίας καὶ Μυκηνῶν
θησαυρὸς ἀρχαίους ἀνεκάλυψεν, ἔπιστον ἀνθρώποις
θαῦμα, καὶ κλέος ἔχεν, ὃ οὐποτ' ὀλεῖται.

Ἐρέστον μὲν Ζίλλερος Γερμανοῦ ἀρχιτεκτονήσαντος
Κοσμᾶ δ' Ἐλληνος ἐπιστατήσαντος ἐν τοῖς σωτηρίψ
χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἔδιδομηκοστῇ ὅγδοῳ.

«Τοιο: «Ἡ πέτρα αὕτη ἵνε θεμελιακὴ τῆς
οἰκίας Σοφίας τῆς Ἀθηναίας τῆς γυναικὸς Ἐρείκου Σχλιεμάννου, ὃς ἔκτισεν αὐτὴν ἡάριν τῆς
ἀγαπητῆς του νομίμου συντρόφου τοῦ ὑπνου, ἀ-
φοῦ ἀνεκάλυψεν ἀρχαίους θησαυροὺς τῆς Τροίας
καὶ τῶν Μυκηνῶν, θαῦμα τῶν ἀνθρώπων ἀπί-
στευτον, καὶ ἔλασθε δόξαν, οὐδέποτε θά χαθῃ.
Ἀρχιτέκτων μὲν ἦν Ἐρέστος Ζίλλερος Γερμα-
νος, ἐπιστάτης δ' Ἐλληνος Κοσμᾶς ἐν ἔτει 1878
ἀπὸ Σωτῆρος.»

Ἐκ τῆς ἐκδοθείσης ἐσχάτως 10ης ποιητι-
κῆς συλλογῆς τοῦ κ. Π. Συνοδιοῦ ἀποσπῶ τοὺς
ἐπομένους στίχους τῆς «Χωράτικης Συνταγῆς»:

Μὲ τὰ ἔμπα τ' Ἀπριλίου

Νὲ ἔμπνεις πρὶν τοῦ Ἡλίου,

Κι' ὅλο σο τὸ καλοκαΐρι

Μὴ κοιμοῦ τὸ μεσημέρι.

Στρῶμα πάντα σου φτενὸ

Καὶ λιγόφαγο τὸ δεῖπνο

Κι' ἀμ' ἀκούς τὸ πετεινὸ

Τὸ σταύρο σου καὶ τὸν ὄπυο.

Στοὺς μεγάλους τοῦ χωρίου σου

Κύτταξε μὴ θαρέευθης.

Τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ χειροῦ σου

Μονυχὰ νὰ μπιστευθῆσ.

Γιὰ τῆς στάνης σου τὸ σκύλο

Καὶ γὰρ τοῦ χωρίου τὸ μύλο

Πάρα γὰρ τοὺς ὄπουργον

Νὲ σκοτίζηται δὲ νοῦς.

Κάλλιο γίόμα σου καὶ έραδύ

Λάγανα μὲ δίγιως λάδι

Καὶ ρουχάκια φτωχικὰ

Παρὰ γρόσια δανειζά.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ φωτὸς ἐπὶ τῆς οὐγέτας
τοῦ ἀνθρώπου.
Συνέχεια· ίδι σελ. 256.

Γ'

Γνωστὸν εἶνε διτε, διὰ νὰ γείνη δρατὸν πᾶν
ἀντικείμενον προσπίπτον εἰς τὴν δρασιν, πρέ-
πει νὰ ὑπάρχῃ ποσότης φωτὸς τοῦ ὅποιου αἱ
ἀκτίνες, ἀντανκλῶμεναι ὑπὸ τοῦ ἀντικείμε-
νου, εἰσδύουσιν ἐντὸς τοῦ δρθαλμοῦ καὶ διαπε-
ράσσαι τοὺς διαρχανεῖς αὐτοῦ χιτῶνας, προσπί-

πτουσιν ἐπὶ τοῦ δρπτικοῦ νεύρου, ἐρεθίζουσιν
αὐτὸ καὶ παράγουσιν οὕτω τὴν ἀντιλήψιν τοῦ
ἀντικείμενου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ. Ἐννοεῖται δὲ, δτι
ὅσον ἀφθονώτερον εἴνε τὸ πέριξ φῶς, τόσον
πλειότεροι αὐτοῦ ἀκτίνες ἀντανακλῶνται ὑπὸ¹
τοῦ προκειμένου εἰς τὴν δρασιν πράγματος, ἐ-
πομένως τόσον πυκνότεροι προσβάλλουσιν αὐτοῖς
τὸ δρπτικὸν νεύρον, καὶ ἀρά τόσον μεγαλείτερον
παράγουσι τὸν ἐρεθίσμαν αὐτοῦ καὶ τόσον φω-
τεινότερον δείκνυται τὸ ἀντικείμενον. «Οσον δὲ
τούναντίον διλιγότερον ὑπάρχει τὸ φῶς, τόσον
διλιγότεραι αἱ ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ δρπτικὸν νεύρον
ἀντανκλῶμεναι φωτειναὶ ἀκτίνες, καὶ ἀρά τό-
σον διλιγότερον ἐρεθίσμαν διεγείρουσι κατ' αὐτὸ
καὶ τόσον ἀμυδρότερον δρᾶται τὸ ἀντικείμενον.

Ἐίνε λοιπὸν τὸ φῶς τὸ εἰδικὸν ἐρεθίσμα τοῦ
δρπτικοῦ νεύρου, ὅπως τὸ αἷμα εἴνε τὸ εἰδικὸν
ἐρεθίσμα τῆς καρδίας, ὅπως αἱ τροφαὶ καὶ τὰ
ποτὰ εἴνε τὰ εἰδικὰ ἐρεθίσματα τοῦ στομάχου
κ.λ.π. Καθὼς δὲ ή ποιότης καὶ ή ποσότης τοῦ
αἵματος ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὴν λειτουρ-
γίαν καὶ κατάστασιν τῆς καρδίας, καθὼς ἐπίσης
ή ποσότης ή ή ποιότης τῶν τροφῶν δύναται νὰ
βλάψῃ τὴν ἐνέργειαν καὶ ὑγείαν τοῦ στομάχου,
οὕτω καὶ ή ποσότης ή ή ποιότης τοῦ φωτὸς
ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ δρπτικοῦ νεύρου
καὶ τῆς δράσεως ἐν γένει, ἐπιρροὴν, ἡτις, ἀν καὶ
βαθυπόδιον καὶ ἀνεπαισθήτως ἐξασκουμένη, σπου-
δαῖα ὅμως καὶ φυλαφοτὰ μὲ τὸν καιρὸν παρέχει
τὰ λυπηρὰ ἀποτελέσματά της. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐφι-
στῶμεν πολὺ τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν
μας ἐπὶ τῶν κατωτέρω παρατηρήσεων, καὶ ἐπὶ²
τῶν περὶ τοῦ ἀντικείμενου τούτου τηρητέων ὕ-
γιεινῶν κανόνων.

Κυνδυνωδέσταται εἴνε διὰ τὴν δρασιν αἱ σιγ-
μιαῖαι, μάλιστα δ' αἱ διαρκεῖς ή αἱ συχνὰ ἐ-
παναλαμβάνουμεναι, ἀντιλήψιες ἀπλέτου καὶ
λίαν ἐρεθίστικοῦ φωτὸς, εἴτε ἥλιακοῦ, εἴτε καὶ
τεχνητοῦ. Εάντις, φέρ' εἰπεῖν, ἀτενίσῃ ἐπὶ σμι-
κρὸν τὸν ἥλιον, ή θεωρήσῃ τὸ ἥλεκτρικὸν φῶς,
ή παρατηρήσῃ τὴν φλόγα τοῦ καιομένου φωσφό-
ρου, αἰσθάνεται πάραντα θάμβωσιν τῆς δράσεως
καὶ αἰσθημά τι ἐντὸς τῶν δρθαλμῶν βάρους δ-
χληροῦ. «Τύπαρχουσι δὲ παραδείγματα ἀνθρώ-
πων, οἵτινες μετ' ἐπιμονῆς ἐνατενίσαντες τὸν ἥ-
λιον, ἐτυφλώθησαν, παθόντες παράλυσιν τοῦ δ-
ρπτικοῦ νεύρου, ἥγουν ἀμαύρωσιν.

Καὶ διτες δὲ ἔνεκα τοῦ ἐπαγγέλματος του
εἴνε ἡγακασμένος ν' ἀντιλαμβάνηται συνεχῶς
ἀπλέτου φωτὸς, ὑπόκειται πλέον παντὸς ἀλλοῦ
εἰς τὰς διαφόρους δρθαλμίας καὶ ιδίως εἰς τοὺς
διαφόρους βαθμοὺς τῆς ἀμαυρώσεως· οἱ καταγ-
νόμενοι, φέρ' εἰπεῖν, εἰς τὴν χώνευσιν τῶν μετάλ-
λων, οἱ ἐργαζόμενοι φλογιστικάς σκευασίας ἐν-
τὸς τῶν χημικῶν ἐργαστηρίων, οἱ λευκὰ πράγ-
ματα, ὡς πανία, χαρτία κ.λ.π. διαχειρίζομενοι
ἀδικόπως εἰς τὰς ἐργασίας των, πράγματα δη-

λαδὴ ἄτινα διὰ τὸ λευκὸν χρῶμά των ἀντανακλῶσιν ἄφθονον καὶ ζωηρὸν φῶς εἰς τοὺς δόφθαλμοὺς, πάντες οὖτοι ὑπόκεινται πολὺ πλέον τῶν ἄλλων εἰς τὰς νόσους τῶν δόφθαλμῶν.⁷ Επειτα οἱ κατοικοῦντες τὰς ἐντὸς τῶν τροπικῶν χώρας προδιατίθενται εἰς δόφθαλμίας, διότι αὐτόθι αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου πίπτουσι σχεδὸν κάθετοι, καὶ διὰ τοῦτο τὸ φῶς κατὰ τοὺς τόπους αὐτοὺς δίδεται ἄφθονον καὶ ζωηρόν. Ὅταν δὲ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ἦνε ἀμυῶδες, καὶ μάλιστα τιτανῶδες καὶ λευκὸν, ἐπειδὴ ἀντανακλᾷ ἰσχυρῶς τὰς προσπιπτούσας ἥλιακας ἀκτῖνας, προζενεῖ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον βλάβην εἰς τοὺς δόφθαλμοὺς τῶν ἡγαγκασμένων νὰ βαδίζωσι συνεχῶς ἐπ' αὐτοῦ. Οἱ λόγοι οὖτοι εἶναι ἐκ τῶν κυριωτέρων, δι' οὓς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπάρχουσιν ἄφθονα τὰ νοσήματα τῶν δόφθαλμῶν.

Καὶ ἡ παρατεταμένη δ'⁸ ἔλλειψις τοῦ φωτὸς, ὡς καὶ τὸ ἀμυδρὸν αὐτοῦ, ἔχουσιν ἐπιβλαβῆ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς δράσεως. Ἀνθρωποι, ἐπὶ μακρὸν χρόνον διαμείναντες κεκλεισμένοι εἰς σκοτεινὰς φυλακὰς, καὶ στερηθέντες οὕτως ἐπὶ πολὺ τοῦ ἥλιακον φωτὸς, ἐτυφλώθησαν, παθόντες ὑπὸ ἀμαυρώσεως⁹ διότι, καθὼς πάντα ὅργανον τοῦ σώματος, ἐπὶ μακρὸν μένον εἰς ἐντελῆ ἀπράξιαν, λησμονεῖ πλέον, οὕτως εἰπεῖν, τὰ καθηκοντά του, καὶ περιπίπτει εἰς τελείαν παράλυσιν, οὕτω καὶ τὸ ὄπτικὸν νεῦρον, ἐπὶ πολὺ χρόνον στερούμενον τοῦ φωτὸς, περιπίπτει εἰς παράλυσιν, καὶ οὕτως ἐπιφέρει τὴν δι'¹⁰ ἀμαυρώσεως τύφλωσιν. Καὶ τὸ πολὺ δ'¹¹ ἀμυδρὸν φῶς ἐπιφέρει ἔξασθενησιν ἢ καὶ κατάργησιν τῆς δράσεως, ὅταν τις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπιμένῃ ἐργαζόμενος μὲ ἀδύνατον φῶς, ἢ, ὅπερ τὸ αὐτὸν, καταγινόμενος εἰς ἔργα μεγάλης λεπτότητος καὶ εἰς ἀντικείμενα πολὺ μικρά¹² διότι ἀμυδροῦ ὄντος τοῦ φωτὸς, ἢ πολὺ μικρῷ καὶ λεπτῶν τῶν διαχειρίζομένων πραγμάτων, τὸ ὄπτικὸν νεῦρον καταβάλλεται μεγάλην προσπάθειαν, ὅπως κατορθώσῃ τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀμυδρῶς φωτιζομένου ἢ λίαν λεπτοῦ ὄντος πράγματος¹³ ἐάν δὲ ἡ τοιαύτη σύντονος προσπάθεια τοῦ ὄπτικον νεύρου καταβάλληται, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἐπιμελείας τοῦ ἀνθρώπου, συνεχῶς καὶ παρατεταμένως, ἐννοεῖται εὐκόλως, ὅτι ἐπάγει τὴν κούρασιν καὶ κατόπιν ἔξαντλησιν τῆς δυνάμεως τοῦ ὄπτικον νεύρου, καὶ ἄρα τὴν βαθμηδὸν παράλυσιν καὶ ἀμαύρωσιν αὐτοῦ¹⁴ ἔνεκα τούτων οἱ ῥάπται, κεντηταὶ, χράκται λίθων καὶ ἄλλων λεπτῶν ἀντικειμένων, οἱ ὠρολογοποιοὶ καὶ οἱ καταγινόμενοι εἰς συντόνους καὶ παρατεταμένας μικροσκοπικὰς ἐρεύνας ὑπόκεινται πολὺ εἰς τὰ νοσήματα τῶν δόφθαλμῶν.

Καὶ τὰ χρώματα δὲ ἵσχυρὰν ἔξασκοῦσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς δράσεως, διότι καὶ ταῦτα, ὡς γνωστὸν, δὲν εἶναι ἡ τροποποίησίς τις τῆς ἀν-

τανακλάσεως τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός. Τὰ ἀροκτὰ ἢ λαμπρὰ λεγόμενα χρώματα παράγουσι τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, δισκαὶ καὶ ἀνωτέρω ἐρρέθη, κουράζει πολὺ τὴν δρασινήν¹⁵ ἢ διὰ χιονὸς μακρὰ πορεία πολλάκις ἐπήγαγε δεινὰς δόφθαλμίας καὶ ἐντελεῖς τυφλώσεις. Τὸ ἐρυθρὸν χρώμα ἐρεθίζει πολὺ ἵσχυρότερον τοὺς δόφθαλμούς, διὸ καὶ πολὺ κινδυνώδεις εἶναι αἱ ἐρυθραὶ διακομήσεις τῶν θαλάμων καὶ τὰ ἐρυθρᾶ δέδυματα τούγκυτον δὲ τὰ ἀμαυρὰ χρώματα, καὶ ίδιως τὸ πράσινον καὶ κυανοῦν, εἴναι πολὺ γλυκὰ καὶ προσφορώτατα διὰ τὰς τῶν οἰκιῶν διακομήσεις.

Αἱ δὲ τῶν χρωμάτων ἀντιθέσεις, καὶ μάλιστα αἱ ἀπότομοι: καὶ λίαν καταφανεῖς, εἰσὶν εἰς ἄκρον δύχληραὶ διὰ τὴν δρασινήν¹⁶ ἐρυθρὰ γραμμὴ μεταξὺ δύο κυκνῶν γραμμῶν, φέροντες εἰπεῖν, κουράζει πολὺ τοὺς δόφθαλμούς: ἔγεικα τῶν συνεχῶν ἀντιθέσεων, δὲς ἀναγκάζονται γὰρ θλέπωσιν οἱ ζωγράφοι, ὑπόκεινται μεγάλως εἰς δόφθαλμίαν. Τὸ μαυρὸν χρώμα ἐπὶ τοῦ λευκοῦ παράγει μεγίστην ἀντίθεσιν, καὶ εἴναι διὰ τοῦτο δύχληρότατον. Ἐκ τούτου δὲ πάσχουσι συνήθως ἔξασθενησιν τῆς δράσεως πάντες, δοσοὶ σπουδαῖοι καταγίνονται εἰς παρατεταμένας μελέτας καὶ συγγραφάς, διότι ἀενάως ἔχουσι τοὺς δόφθαλμούς προστηλωμένους εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ λευκοτάτου χάρτου μελανὰ γράμματα.

"Ἐπειτα τὸ τέλος.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Πρακτικὴ δοκιμασία τοῦ πετρελαίου.

Χημικός τις τῆς Νέας Υόρκης ἐφεῦρε μέσον ἀπλοῦν καὶ πρακτικὸν πρὸς δοκιμασίαν τοῦ πρωρισμένου διὰ φωτισμὸν πετρελαίου καὶ βεβαίωσιν ὅτι ἐκ τῆς κακῆς αὐτοῦ ποιότητος δὲν ὑπάρχει κίνδυνος πυραϊάς.

Πληροῦ τις ὑδατος σκεύως κοινὸν ἐκ λευκοτιδύρου (τενεκὲ) καὶ θέτει ἐπὶ φλογὸς λυχνίας πετρελαίου ἢ προτιμότερον ἐπὶ φλογὸς οἰνοπνέυματος. Ἐντὸς ἑτέρου δὲ σκεύους μικροτέρου ρίπτει μικρὸν ποσότητα τοῦ δοκιμαστέου πετρελαίου, καὶ θέτει ἐντὸς τοῦ μεγαλειτέρου σκεύους, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιπλέῃ ἐπὶ τοῦ ὑδατος. Ἐνταῦτῷ δὲ βυθίζει θερμόμετρον ἐντὸς τοῦ θερμαινομένου ὑπὸ τῆς φλογὸς ὑδατος. Τούτων γενομένων ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν πλησιάζει φλόγα πυρείου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πετρελαίου τοῦ ἐν τῷ μικρῷ ἀγγείῳ ὅπως ἔδηρ ἐάν ἀνάπτη ἢ μή. Ἐάν τὸ πετρελαίου ἀνάψῃ ὅτε τὸ θερμόμετρον δεικνύει 38 βαθμούς, τότε τοῦ πετρελαίου ἐκείνου ἡ χρῆσις εἶγαι ἐπικίνδυνος, ὡς ἡ τῆς πυρίτιδος.

Τὸ καλῆς ποιότητος πετρέλαιον πρὸς φωτισμὸν δὲν ἀνάπτει εἰμὴ ὅταν ἡ θερμοκρασία αὐτοῦ ἀναβῇ εἰς 40 ἢ 45 βαθμούς.